CZU: 343.137:343.12 **https://doi.org/10.59295/rpijn2025.71**

PROCEDURILE SUMARE DE COOPERARE - INOVAȚII JURIDICE DE DESCOPERIRE A sINFRACȚIUNILOR

ENI Artiom,
Universitatea de Stat din Moldova,
magistru în drept, lector universitar,
Departamentul Drept procedural a Facultății de Drept
avocat
ORCID ID: 0000-0003-1775-5074

SUMMARY

Throughout the independence of the Republic of Moldova, the judicial bodies are faced with an enormous number of criminal cases, which have to be solved with a minimum of material and personnel resources. In addition to the heavy workload, judicial bodies are faced in the process of their work with constant pressure from the state and public opinion, namely the effective fight against crime, while at the same time being obliged to comply with certain justified but rigid requirements of ensuring a fair trial.The process of reforming the criminal procedural legislation in the Republic of Moldova has inevitably aroused the interest to study the positive experience of other countries in terms of efficient administration of criminal justice. This study was materialized by the introduction in the Criminal Procedure Code of the Republic of Moldova of 14.03.2003 of some legal institutions or norms previously unknown to national practice and legislation, such as the procedure of the plea agreement and cooperation agreement, the procedure of criminal case trial based on the evidence given in the criminal prosecution The introduction of the elements of negotiation within the procedure of the plea agreement and cooperation agreement, and of the defendant's acknowledgment of the evidence given during the criminal prosecution within the procedure provided for in Article ^{3641} of the Criminal Procedure Code, allows for compromises in the application of the rules of fair trial, when this could be in the interest of the smooth functioning of the judicial system.

Keywords: procedura sumară, acord de recunoaștere a vinovăției, acord de cooperare.

În ultimul timp, în contextul reformei judiciare, legislația procesual- penală a cunoscut modificări substanțiale impuse de realități sociale și economice, precum și tendința de ajustare la unele standarde general recunoscute.

Ca societate avem așteptări enorme de la activitatea sistemului judiciar în general, și cel penal, în special. Tendința spre modernizare a procesului penal impune în mod imperativ necesitatea soluționării a cauzelor penale în termen cît mai scurt, menținînd totodată standarde înalte de echitate și justețe.

Procesul de reformare a legislației procesual- penale în Republica Moldova a generat, în mod inevitabil, interesul de a studia experiența pozitivă a altor state în ceea ce privește administrarea eficientă a justiției penale, de a identifica și implementa instituții noi procesual- penale în vederea îmbunătățirii per ansamblu a actului de justiție penală.

Proceduri sumare constituie nu alt ceva, decît produsul procesului de modernizare justiției penale, ce are menirea de a asigura buna funcționalitate a sistemului judiciar în general și celeritatea procesului penal în mod special, totodată sunt o noutate legislativă pentru sistemul de drept procesual penal autohton.

Este notoriu faptul că, în cadrul unui proces penal unic pot exista proceduri care se deosebesc între ele după gradul complexității a formelor procesuale. În acest sens, cercetătorul rus M. Strogovici susține că, deși pledează pentru o unitate a procesului penal, admite în același timp existența unor deosebiri de procedură pe anumite cauze[1, p. 65].

Ideea enunțată a constituit obiectul unor dispute în mediul academic, generînd în acest sens o întrebare, și anume, cît de mult trebuie să fie modificată o formă procesuală, pentru a se putea afirma că suntem în prezența unei diferențieri. Un răspuns firesc ar fi că orice deosebire duce la apariția unei noi forme procesuale, deoarece aceasta nu mai este identică cu precedenta. Este un răspuns, deși logic, dar în opinia noastră nu poate fi luată ca baza elaborărilor doctrinare și legislative, deoarece nu ar fi una constructivă și lucrativă.

În opinia noastră, este evident faptul că, orice schimbare operată într-o formă procesuală duce la o altă formă, care implică apariția unor proceduri calitativ noi de atingere a sarcinilor procesului penal.

În elaborarea definiției a conceptului de procedură pornim de la faptul că, de obicei, prin aceasta subînțelegem o ordine stabilită de a îndeplini careva acțiuni. În acest sens, procedura a fost definită ca fiind elementul principal al procesului juridic și care reprezintă o unitate sistematizată, un complex de acțiuni procesuale interdependente și condiționate reciproc, care :

a. constituie o totalitate de relații procesuale de drept, ce se evidențiază prin caracteristica de conținut și sunt legate de relațiile materiale juridice corespunzătoare ;
b. determină necesitatea stabilirii, probării și întemeierii a tuturor circumstanțe de

fapt în cauzele juridice examinate ;

c. determină necesitatea fixării rezultatelor obținute prin întocmirea actelor-documentelor corespunzătoare.

În acest context, vom încerca să definim conceptul de procedură penală, și anume, aceasta reprezintă calea care este urmată pentru a atinge scopurile procesului penal. Introducerea elementului de scop considerăm că atrage implicit și recunoașterea faptului că, acțiunile ce au loc în cadrul unei proceduri sînt și trebuie să fie interdependente și condiționate reciproc, au o anumită consecutivitate și/sau logică (*raționament*) juridică. De asemenea, punerea accentului pe realizarea scopurilor procesului penal permite delimitarea procedurii în funcție de scopul urmărit.

În literatura de specialitate, deseori, se operează cu termenii de procedură de bază și procedură specială. Prin procedura de bază se subînțelege procedura aplicată la instrumentarea majorității cauzelor penale, iar procedura specială (*sumară*) se aplică în cadrul unui cerc mai îngust de cauze. Astfel, procedura sumară a fost definită ca fiind totalitatea normelor de drept procesual-penal prin care se derogă de la procedura de drept comun, prin care se instituie, pentru anumite cauze penale, parțial, o altă desfășurare a procesului penal [2, p.535].

Avînd în vedere obiectul cauzelor penale ce cad sub incidența procedurilor sumare, în literatura de specialitate se menționează despre proceduri sumare propriu-zise și proceduri sumare auxiliare. Într-o asemenea accepțiune dublă, doctrinarul Neagu Ion concepe procedurile sumare a legislațiilor mai multor țări.

În opinia sa, sunt considerate proceduri sumare propriu-zise cele care țin să soluționeze aspectele privind tragerea la răspundere penală a celor ce săvîrșesc infracțiuni. Acestea se divizează în :

1. Proceduri sumare în care se aplică, în principal, norme derogatorii de la procedura obișnuită; (*ex. procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, procedura de urmărire și judecare a unor infracțiuni flagrante, etc*.)

2. Proceduri sumare în care se aplică, în principal, normele procedurii obișnuite completate cu normele derogatorii din cadrul procedurii sumară. (*ex. procedura în cauzele privind minorii*) [3, p. 694].

La procedurile sumare auxiliare pot fi atribuite *procedura reabilitării judecătorești*, *procedura reparării a prejudiciului în cazul condamnării sau arestării*

ilegale sau *asistența juridică internațională în materia penal* [3, p. 696].

În opinia noastră, este o procedură sumară acea procedură care stabilește o ordine procesuală calitativ nouă de soluționare a unei cauze penale și are următoarele trăsături definitorii:

- Soluționarea unei cauze penale constituie scopul principal și final. În acest sens, asemenea proceduri, precum asistența juridică internațională în materia penală, nu pot fi considerate proceduri sumare, ci constituie proceduri procesual-penale auxiliare, care au drept scop înlăturarea sau depășirea unor probleme ce apar în procesul de soluționare a cauzei penale.
- Stabilește o cale calitativ nouă de soluționare a cauzei comparativ cu procedura generală. Aceasta poate fi calea simplificării sau amplificării complexității procedurii generale. Este dificil de a determina cu precizie ce semnifică „ *calitativ nou* ”. Considerăm că aceasta este posibil de determinat la examinarea concretă a fiecărei proceduri sumare în mod separat. Totodată, menționăm că sub formă de criterii pentru această trăsătură servesc completarea sau reducerea a unor garanții procesuale, derogarea de la procedura generală prin simplificarea sau majorarea unor etape în cadrul procedurii generale de soluționare a cauzei penale. Însă, indiferent de criteriile enunțate, procedurile sumare au scopul de a îmbunătăți desfășurarea procesului în ansamblu.
- Suntem solidari cu opinia lui Nicolae Volonciu, doctrinar român, potrivit căreia, pentru ca derogările sau dispozițiile deosebite să constituie o procedură sumară, acestea trebuie să instituie prin număr, conținut, sistematizare și mod de aplicare un complex de norme pe deplin justificat. Procedurile sumare reprezintă un complex de norme speciale, care păstrează în permanență un caracter completator sau derogator. Aceasta înseamnă, că în cazul aplicării a unei proceduri sumare, toate aspectele nereglementate se vor soluționa în conformitate normelor generale.
- Orice procedură sumară trebuie să posede o corespondență de bază, care nu poate sau poate să nu fie aplicată în condițiile survenirii a unor fapte juridice specifice. Aplicabilitatea procedurii sumare este posibilă doar atunci cînd există o procedură generală și prima derogă sau completează ultima.

Astfel, pornind de la definiția conceptului de procedură sumară și analizând sediul și conținutul juridic al procedurii privind acordul de recunoaștere a vinovăției și privind acordul de cooperare, al procedurii de judecare a cauzelor penale în baza

probelor administrate la urmărire penală, conchidem că procedurile enumerate constituie proceduri sumare, care se caracterizează prin reglementări ce derogă de la procedura generală, urmărind scopul de a obține o finalitate a procesului în termeni restrânși cu suportarea unor cheltuieli minime.

În familia de drept common law, atunci cînd o persoană se înfăţişează în instanţa de judecată, spre exemplu la înaintarea învinuirii, de obicei, este întrebat dacă pledează vinovat sau nu [4, p. 932].

Refuzul de a recunoaşte vinovăţia invocă prezumţia nevinovăţiei persoanei şi sarcina procurorului de a dovedi elementele infracţiunii incriminate în afara oricăror dubii rezonabile. După cum menţionează N. Herman, se consideră că inculpatul pledează nevinovat şi atunci, cînd păstrează tăcerea sau altfel refuză să depună declaraţii, fie dacă, în cazul unei persoane juridice, reprezentantul acesteia nu se prezintă în şedinţa de judecată [5, p. 121].

Pledarea vinovat constituie o recunoaştere a vinovăţiei, făcută într-un mod formal [6, p. 109]. În timp ce aceasta este privită uneori ca o formă de mărturisire, există deosebiri esenţiale între mărturisire şi pledarea vinovat. O mărturisire este o relatare a unui şir de fapte legate cu infracţiunea imputată acuzatului, pledarea vinovat este o admitere a tuturor evenimentelor unei învinuiri penale. Mărturisirea cere cunoaşterea situaţiei de fapt, însă pledarea vinovat implică o cunoaştere sofisticată a legii în raport cu faptele [7, p. 23].

Pledoaria vinovat poate fi întîlnită în forma ei de bază, atunci cînd inculpatul pledează necondiţionat şi recunoaşte vinovăţia sa, dar, deasemenea, poate avea şi unele variaţii [5, p. 129], care pot fi recunoscute sau nu în anumite jurisdicţii şi care pot avea diferite denumiri pentru unul şi acelaşi tip. Variaţiile cel mai des întîlnite sînt pledoaria *nolo contendere*, pledoaria *Alfrod* şi pledoaria condiţionată.

Pledoaria *nolo contendere*, care înseamnă ,, eu nu am să contest aceasta”, constă în faptul că ea nu poate fi acceptată ca probă într-o acţiune civilă ulterioară ce reiese din cauza penală în care pledoaria *nolo contendere* a fost declarată sau nu poate fi folosită împotriva inculpatului în orice altă acţiune penală înaintată ulterior. Ca urmare, inculpatul poate nega faptele de care a fost condamnat. În rest, în ce priveşte scopurile imediate ale procesului penal, acest tip de pledoarie de obicei are efecte similare cu cele ale pledoariei vinovat.

Argumentul principal pentru păstrarea acestei pledoarii se bazează pe

consideraţiuni practice. Acceptarea unei astfel de pledoarii este cea mai reală variantă, deoarece scuteşte instanţa şi părţile de procese judiciare prelungite şi costisitoare în cazurile complexe. Totodată, s-a menţionat că pledoariile vinovat nu ar trebui să fie folosite în general ca probe în acţiunile civile, deoarece un inculpat poate pleda vinovat din numeroase motive ce sînt legate de vinovăţia sa, deci, condamnările în urma unei asemenea recunoaşteri ale vinovăţiei oferă puţine motive de siguranţă.

Potrivit pledoariei *Alfrod*, inculpatul nu admite vinovăţia, dar recunoaşte că există suficiente probe pentru a fi condamnat. Cu toate că inculpatul nu recunoaşte vinovăţia sa, acest fel de pledoarie are aceleaşi consecinţe juridice şi este reglementată de aceleaşi reguli în ce priveşte cerinţele pentru a fi acceptată ca şi pledoaria vinovat.

Codul de Procedură Penală al RM nu operează cu termenul de ,,pledoarie” sau ,,pledare”.

Echivalentul apropiat al acestor două ar fi recunoaşterea vinovăţiei. În doctrina din spaţiul postsovietic, recunoaşterea vinovăţiei este privită ca relatarea unor fapte, fără necesitatea de a da o apreciere de drept acestora. Declaraţia de recunoaştere a vinovăţiei făcută la încheierea unui acord se apropie mai mult de pledarea vinovat decît de simpla mărturisire a săvîrşirii infracţiunii. Or, reieşind din prevederile art. 506 alin. 1, pct. 7 Cod de procedură penală, acordul de recunoaștere a vinovăției trebuie să cuprindă declarația expresă a învinuitului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică a acesteia.

Deşi, în conformitate cu legislaţia RM, declaraţia de recunoaştere a vinovăţiei are aproape aceleaşi efecte ca şi pledoaria vinovat în SUA, la noi declaraţia produce asemenea efecte în cazul acordului de recunoaştere a vinovăţiei, acordului de cooperare și în cadrul procedurii judecării cauzelor penale în baza probelor administrate la urmărirea penală.

Acordul de recunoaştere a vinovăţiei este abordat în mod diferit de la o jurisdicţie la alta.

Din acest considerent, acceptăm o variantă mai simplă a definiţiei, potrivit căreia, acordul de recunoaştere a vinovăţiei fiind practica cînd ,, învinuitul pledează vinovat avînd aşteptarea rezonabilă de a obţine o indulgenţă din partea statului”, această definiţie ar putea armoniza şi uniformiza toate abordările existente.

De fapt, definiţia enunţată mai sus coincide cu cea dată de CPP al RM şi

considerăm că este potrivită pentru a opera cu ea la analiza acestui concept. Şi anume, conform art. 504 alin. 2 din CPP, acordul de recunoaștere a vinovăției este o tranzacție încheiată între procuror și învinuitul persoană fizică sau juridică care și-a exprimat acordul de a-și recunoaște vina și acceptă încadrarea juridică a faptei, precum și forma de executare a pedepsei, în schimbul unei pedepse reduse [8].

Considerăm că cel mai potrivit criteriu de clasificare este obiectul acordului sau obligaţiile pe care şi le asumă părţile în cadrul unui acord. Astfel, putem destinge:

1. *Acordul de recunoaştere a vinovăţiei în privinţa pedepsei*. Acest tip de acord presupune că învinuitul pledează în privinţa învinuirilor formulate în schimbul unei promisiuni din partea procurorului cu privire la recomandarea pedepsei, pe care acesta o va face în instanţă.

Ca rezultat al negocierilor, procurorul poate cădea de acord să recomande judecătorului să fie indulgent sau chiar să ceară judecătorului să nu aplice o pedeapsă care ar fi mai mare decît o anumită limită. Procurorul poate promite că o să ceară o soluţionare specifică a cazului cum ar fi, de exemplu, aplicarea concomitentă şi nu consecutivă a privaţiunii de libertate pentru săvîrşirea mai multor infracţiuni, să ceară eliberarea supravegheată sau de a nu se opune cererii de indulgenţă făcută de inculpat judecătorului. În cazuri serioase procurorul poate accepta să se abţină de la recomandarea aplicării unei pedepse aspre sau el poate să nu se pronunţe, atunci cînd este întrebat de instanţă, dacă vrea să facă o recomandare.

Cu toate că în virtutea legii stabilirea pedepsei este o funcţie a judecătorului, acesta nu este obligat să respecte recomandarea făcută de procuror, însă procurorul, atunci cînd face o promisiune învinuitului referitor la recomandarea pedepsei, coroborează propunerea sa cu practica judiciară a judecătorului stabilită în acest sens, astfel ca scopul unui asemena acord să fie îndeplinit.

Acordul de recunoaştere a vinovăţiei, prevăzut de legislaţia RM, este un acord în privinţa pedepsei.

În acest sens, art. 80 alin. (1) din Codul penal al RM prevede, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod se reduc cu o treime.

2. *Acordul de a reduce volumul sau gravitatea învinuirii înaintate*.

Acest tip de acord constă în angajamentul procurorului de a permite învinuitului

să pledeze vinovat în privinţa unei infracţiuni mai puţin grave decît indică probele. Cu alte cuvinte, în acest caz procurorul înaintează învinuiri mai mici decît ar dicta legea pentru această cauză, spre exmeplu, procurorul înaintează învinuiri pentru furt neagravat în loc de furt agravat. Aducerea învinuirilor este de competenţa procurorului, discreţia judiciară nu este problemă în acest caz. Cu toate acestea, atunci cînd o acceptă, judecătorul poate limita puterea procurorului în cadrul acestui tip de acord, în dependenţă de calitatea cercetării bazei faptice a pledoariei [9, p. 696].

3. *Acordul de a nu înainta anumite învinuiri*.

Acest tip de acord constă în angajamentul învinuitului de a pleda vinovat în privinţa unei sau mai multor învinuiri, în schimbul renunţării procurorului de a înainta altele. Ca şi în cazul acordului de înaintare a unor învinuiri mai blînde, acest tip de acord este de competenţa deplină a procurorului şi nu depinde de judecător.

De asemenea, procurorul poate încheia un asemenea acord fără ca învinuitul să-şi recunoască vinovăţia în privinţa învinuirilor înaintate, atunci cînd apărătorul îl convinge că acest acord este în interesele justiţiei. Astfel, învinuirile potenţiale în privinţa învinuitului pot fi anulate după terminarea cu succes a unor programe (programe anti alcool etc.). Totodată, poate fi negociat un acord de liberare supravegheată, condiţiile căruia ar putea stipula că procurorul va retrage retroactiv toate învinuirile, dacă la sfîrşitul unei perioade stabilite învinuitul nu va comite alte încălcări ale legii.

Organele judiciare se confruntă cu un număr enorm de cauze penale, care trebuie soluţionate cu un minim de resurse materiale şi de personal. În afară de volumul mare de muncă, în realizarea sarcinilor, sistemul judiciar al RM se confruntă cu presiunea constantă din partea statului şi opiniei publice de a lupta eficient cu criminalitatea, totodată, fiind obligatoriu respectate anumite cerinţe justificate, dar totuşi rigide, ale asigurării unui proces echitabil. În aceste condiţii devine tot mai clar, că modelele existente ale procesului penal nu fac faţă fenomenelor pe care urmează a le controla. A crescut numărul infracţiunilor, a crescut numărul infractorilor, respectiv a crescut numărul cazurilor ce trebuie investigate şi soluţionate cu prea puţine resurse.

În consecinţă s-a observat o mişcare continuă spre o orientare comună a sistemelor de drept prin împrumutarea reciprocă a acelor instituţii şi practici, care ar atenua situaţia. În acest context şi concurs de împrejurări, legislatorul RM a perceput

necesitatea de a introduce instituţii noi în procesul penal.

Printre aceste se numără acordul de recunoaştere a vinovăţiei, acordul de cooperare și judecarea cauzelor penale în baza probelor administrate la urmărire penală, care este o soluţie a problemelor mai sus enunţate şi care va contribui la soluţionarea cît mai operativă a cauzelor penale, descoperirea infracțiunilor, cu respectarea standardelor de înaltă echitate şi justeţe.

Definind acordul de recunoaștere a vinovăției, observăm că legea procesual-penală a fost completată cu o instituție nouă, menită să asigure descoperirea mai eficientă a infracțiunilor, numită procedura acordului de cooperare.

Procedurii acordului de cooperare i se aplică dispozițiile referitoare la procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, cu completările și derogările din secțiunea ce reglementează nemijlocit acordul de cooperare.

În acord cu prevederile art. 509^3 alin. (2) Cod de procedură penală al RM, acordul de cooperare este o tranzacție încheiată, la propunerea procurorului, între procurorul-șef al procuraturii specializate și învinuitul persoană fizică care își recunoaște vina și dorește să coopereze cu organul de urmărire penală, prin facilitarea identificării și tragerii la răspundere penală a altor persoane, în schimbul unei pedepse reduse și al formei de executare a acesteia.

Conform alin. (3) al aceleiași norme, procedura acordului de cooperare se aplică în cauzele penale date în competența procuraturilor specializate în vederea descoperirii unei infracțiuni prevăzute la art. 270^1 și 270^2, cu excepția infracțiunilor ușoare, când pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal.

Potrivit art. 80 alin. (2) Cod penal al RM, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de cooperare, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute de norma părții speciale a prezentului cod se reduc cu două cincimi. La stabilirea pedepsei cu închisoare se aplică suspendarea condiționată a executării pedepsei sau suspendarea parțială a executării pedepsei, în modul prevăzut de lege.

În contextul reformei a procedurii penale ce rezultă din prevederile Programului de activitate a Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2011-2014 ” Integrare Europeană – Libertate, Democraţie şi Bunăstare”, care stabileşte un capitol foarte consistent, denumit „Reforma Justiţiei”, prin Legea nr. 66 din 05.04.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.

122- XV din 14.03.2013, intrată în vigoare din 27.10.2012, a fost introdusă o nouă instituție procesual- penală, ce se intitulează judecata pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

Pretextul logico-juridic al introducerii procedurii judecării cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale a servit *Recomandarea nr. 87/18 a Comitetului Miniştrilor către statele membre privind simplificarea justiţiei penale* (adoptată de Comitetul de Miniştri la 17 septembrie 1987). Recomandarea nominalizată prevede că, lentoarea justiţiei penale ar putea fi remediată şi prin recurgerea, pentru a rezolva problema infracţiunilor minore şi a celor comune la:

- aşa-numitele proceduri sumare;
- tranzacţiile între autorităţile competenţe în materie penală şi alte autorităţi interveniente, ca o posibilă alternativă la urmărirea penală;
- simplificarea procedurii jurisdicţionale ordinare.

Astfel, întru simplificarea procedurii judecătoreşti ordinare, pe lîngă procedura privind acordul de recunoaștere a vinovăției a avut loc implementarea procedurii judecării cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

Raționamentul juridic al acestei proceduri constituie asigurarea examinării juste a cauzei, fără a suporta mari cheltuieli de judecare. Totodată, aplicarea acesteia va reduce din timpul examinării cauzei, va contribui la realizarea justiției eficiente precum şi va reduce din volumul considerabil.

Procedura judecării cauzei penale în baza probelor administrate în faza urmăririi penale presupune faptul că, în cazul cînd inculpatul recunoaşte toate capetele de învinuire formulate în rechizitoriu şi nu are pretenţii faţă de probele acumulate la dosar, instanţa poate recurge la o asemenea procedură, avînd loc dezbaterile judiciare doar pe marginea măsurii de pedeapsă ce urmează a fi aplicată.

Conform art. 80^1 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

Legislatorul a condiţionat judecata pe baza probelor administrate în cadrul procedurii prejudiciare prin:

1. Recunoaşterea de către inculpat în totalitate a faptelor incriminate, pentru săvîrşirea cărora a fost deferit justiţiei;

2. Nedorinţa de a fi administrate probe noi.

Deci, urmează să precizăm că recunoașterea probelor administrate în cadrul procedurii prejudiciare constituie elementul principal care întemeiază inițierea procedurii sumare prevăzute în art. 364[1] din Codul de procedură penală.

Procedura acordului de recunoaștere a vinovăției și privind acordul de cooperare, precum și procedura judecării cauzelor penale în baza probelor administrate la urmărire penală cad sub incidența procedurilor sumare, avînd în acest sens elemente și trăsături definitorii specifice acestora.

Procedurile penale vizate constituie proceduri simplificate, ce reduc complexitatea procesului de examinare a cauzei penale și asigură celeritatea procedurilor.

În ansamblu, procedura acordului de recunoaștere a vinovăției și privind acordul de cooperare, precum și procedura judecării cauzelor penale în baza probelor administrate la urmărire penală se aplică în vederea asigurării *principiului bunei administrări a justiției penale*.

În acest context, urmează să precizăm că procedurile enunțate au menirea de a asigura examinarea justă a cauzei penale, fără a suporta mari cheltuieli de judecare. Totodată, aplicarea acestora va reduce din timpul examinării cauzei, va contribui la realizarea justiției eficiente, precum şi va reduce sarcina de lucru a instanțelor de judecată, dar în final obținem realizarea sarcinilor și scopului procesului penal cu standarde înalte de echitate.

Procedura acordului de recunoaștere a vinovăției și privind acordul de cooperare, precum și procedura judecării cauzelor penale în baza probelor administrate la urmărire penală au un scop principal unic, și anume de a descoperi infracțiunea într-un mod accelerat și eficient.

Procedura scrisă este predominantă în cadrul acestor proceduri sumare.

Examinarea cauzei penale prin procedurile vizate implică acordarea unor garanții sau înlesniri de ordin procesual acuzatului, care se prezintă prin reducerea limitelor pedepsei ce urmează a fi aplicată în cazul condamnării.

BIBLIOGRAFIE:

1. ГУЛЯЕВ А. Единный порядок предпологает дифференциацию. Социалистическая законность, Издательство Известия, 1995, p. 65.
2. TULBURE A. , TATU A. Tratat de drept procesual penal, Ed. AllBeck, București, 2001, p. 535.
3. NEAGU Ion. Tratat de procedură penală, Editura Pro, 1997, p. 694.-696.
4. LAFAVE Wayne R. and ISRAEL Jerold H. Criminal procedure, Second Ed., West Publishing Co., St. Paul, Minn., 1992, p. 932.
5. HERMAN G. Nicholas, Plea bargaining, Lexis Law Publishing Charlottesville, Virginia, 1997, p. 121.
6. BREEDEN Hon John L., Zayicek Douglas M., Building a better guilty plea, South Carolina Lawyer, January/February, no. 18, 1997, p. 109.
7. NEWMAN Donald J. Conviction: The Determination of Guilt or Innocence without Trial, Little, Brown and Company. Boston- Toronto, 1966. XXVII, p. 23.
8. Codul de procedură penală, adoptat în 14.03.2003, publicat în Monitorul Oficial al RM nr. 104-110/447 din 07.06.2003.
9. ODIAGA Ursula. The Ethics of Judicial...p. 696.